
Sluttrapport

Søknadstype	Sluttrapport
Prosjekttittel	Folkebiblioteket fremmer folkehelse
Mål for prosjektet	<p>Styrke bibliotekenes rolle som leverandør og arena for kvalitetssikret helseinformasjon til helsepersonell i primærhelsetjenesten og til befolkningen generelt, som alternativ til lavkvalitets informasjon som florerer på Internett.</p> <p>Helsefremmende kompetanse (Health literacy) vektlegges av myndighetene våre. Det dreier seg om å bidra til større bevissthet hos den enkelte om hva som gagner egen helse, enten det gjelder sykdom, symptomer eller kroppens ressurser til å mobilisere det friske. Bibliotekene har en viktig rolle her. Ved å øke kompetansen om tilgjengelige helseressurser av høy kvalitet og på riktig nivå, vil en oppnå en betydelig samfunnsgevinst økonomisk og kvalitetsmessig til beste for hele befolkningen, helsepersonell og bibliotekansatte.</p>

Sluttrapport

Prosjektet ble gjennomført i samarbeid mellom Helsebiblioteket (prosjektleder, Sigrun Espelien Aasen) og fylkesbibliotekene i Sør-Trøndelag (kontakt Arnhild Tveikra), Nord-Trøndelag (kontakt Kari Hortman) og Nordland (prosjekteier, kontakt Sølvi Riise).

Vår motivasjon for samarbeidet er bl.a. å motvirke misvisende helseinformasjon som florerer på nettet, ved å bevisstgjøre befolkningen om at også biblioteket er et sted å henvende seg for å finne kvalitetssikret informasjon og litteratur som angår vår folkehelse. Et mål er også å skolere helsepersonell og bibliotekarer i bruk av norske og internasjonale helseportaler. I tillegg, ved å koble helsepersonell og bibliotekarer sammen i et felles opplegg for kompetanseheving, kan vi få vist at biblioteket også kan være en ressurs for både pasienter, pårørende og helsepersonell og vise at bibliotekfaglig bevissthet rundt informasjonskvalitet og kildekritikk er særlig viktig.

Prosjektet har vist at bibliotekene kan bli bedre på helseinformasjon. Samarbeide med helseaktører både i form av kompetansetilbydere som Helsebiblioteket, og lokalt helsepersonell som bibliotekbrukere, styrker bibliotekene. Det finnes mye god litteratur, inkludert skjønnlitteratur, som kan gi innsikt, forståelse og gjenkjennelse for pasienter og pårørende, og som kan ha positiv effekt for de med helseutfordringer. Vi ser at både faglitteratur og skjønnlitteratur er en ressurs i folkehelsearbeidet, og her spiller bibliotekene en viktig rolle. Bibliotekene er viktige informasjonsleverandører i lokalsamfunnene, og kompetanse for bibliotekansatte har gjort at nasjonale helseressurser blir satt på dagsorden slik at daglig informasjonsarbeid har blitt hevet.

Bibliotekene er tjent med å bygge nettverk. Det styrker bibliotekenes posisjon og kompetanse. Prosjektet har bidratt til nettverksbygging mellom den nasjonale tjenesten Helsebiblioteket og folkebibliotekene. Selv om de to ulike typene har ulike primærmålgrupper, er samtidig bibliotekene i kommunene et viktig nettverk for å nå helsepersonell. Vi har i prosjektet truffet brukergrupper bibliotekene vanligvis ikke har tett kontakt med. Det gjelder naturligvis spesielt helsepersonell, som ikke har tradisjon for å benytte folkebibliotekene som informasjonskilde. Vi hadde positive, tverrfaglige møter som åpner for tettere samarbeid i fremtiden mellom bibliotek og helsepersonell.

Det deltok til sammen 582 personer på de seks arrangementsdagene i prosjektet. Det ble arrangert til sammen tolv foredrag, hvorav ni var rettet mot helsepersonell og bibliotekansatte (282 deltakere), og tre arrangementer rettet mot allmenheten (300 deltakere). Av de ni to-timers-foredragene på dagtid, var seks «Helseinformasjon på nettet – tips om viktige kilder du har fri tilgang til» om Kunnskapssenteret.no, Helsebiblioteket.no, Helsenorge.no og MedlinePlus.gov. Terminologibasen MeSH med medisinske og helsefaglige termer på norsk og engelsk ble vist som nyttig verktøy for begrepsforståelse og søk i viktige helsefaglige databaser. Tre foredrag om «Alvorlige personlighetsforstyrrelser». De alvorlige personlighetsforstyrrelsene antisosial, ustabil og schizotyp ble presentert. Særlig ble det lagt vekt på kombinasjonen mellom disse personlighetsforstyrrelsene. Mest alvorlig er det om elementer av alle tre er tilstede. Da kan man i verste fall oppleve mennesker som er ytterst farlige både for seg selv og andre. Måter å møte mennesker med disse personlighetsforstyrrelsene ble diskutert. Kompetansen har kommet bibliotekansatte, helsepersonell og privatpersoner til gode. Professor Svenn Torgersen har i generelle åpne foredrag på kveldstid også nådd frem til allmennbefolkningen, fagpersonell og pårørende med sine foredrag om «Psykisk helse, personlighet og et bra liv». Kjernen i foredragene var at fravær av psykiske problemer bidrar til at man har et bra liv. Men følelsen av å fungere i jobbsammenheng, ha en bra kroppslig helse, unngå ubehagelige livshendelser, føle seg rimelig fornøyd, og ikke minst føle mening med livet, ha selvspekt og høre til er like viktig, om enn ikke viktigere for et bra liv. Alt dette henger sammen, så det ene elementet vil bidra til det annet. Å oppnå et bra liv er det ingen enkel oppskrift på, men det er viktig å godta seg selv, bekjempe skyldfølelse og stå imot andres forventninger.

Markedsføring av møtevirksomhet er alfa og omega, og det å nå ut til helsepersonell krever aktiv kommunikasjon mot en rekke forskjellige aktører av kommunal-, fylkeskommunal- og statlig art. Arrangementene ble godt markedsført av kontaktpersonene ved bruk av fylkeskommunale nettsider, epost, telefoner, sosiale medier og plakater. Helsepersonell bidro aktivt. I prosjektsøknaden budsjetterte vi ikke med markedsføringskostnader, og prosjektet har hatt et merforbruk på markedsføring og bruk av eksterne lokaler.

Vi ser som følge av prosjektet at bibliotekene kan fungere som arenaer for ulike grupper helsepersonell siden hver kommune har mange ulike helseaktører som ikke nødvendigvis har felles faglige arenaer siden de blant annet har ulik organisasjonsmessig tilknytning. Vi tror at denne koblingen av aktører åpner opp for videre samarbeid med biblioteksektoren.

Vi koblet møtene opp mot eksisterende faglig aktivitet bl.a. mot Bibliotekmøtet i Nordland 2015 og

sikret god deltakelse av bibliotekansatte i hele fylket. I Sør-Trøndelag fylke ble arrangementene markedsført overfor lærernetverket for sosial- og helsefag i videregående skoler, samt de 3 distriktpsikiatriske sentrene (DPS), noe som resulterte i god interesse og deltakelse. I Nord-Trøndelag ble foredragene arrangert i lokalitetene til Stjørdal DPS og på Høgskolen i Nord-Trøndelag, og vi så positiv effekt av å også være tilstede på andre helsearenaer.

På tvers av fylkesbibliotekene og i tett samarbeid med Helsebiblioteket har vi gjennomført arrangementer som viser at bibliotekene har en rolle som helsefremmende aktør ved å sette fokus på kvalitativ helseinformasjon.

Søker

Organisasjonsopplysninger

Organisasjonsnavn Nordland fylkesbibliotek

Organisasjonsnummer

Kontonummer

Institusjonens leder

Fornavn Anita Munch

Etternavn Kulset

Telefon

E-post

Er institusjonens leder kontaktperson for
prosjektet?

Budsjett

Tildelt beløp fra Nasjonalbiblioteket for
alle prosjektårene: 150000

Vedlegg

Vedlegg

- [Regnskap-Folkebibliotek-fremmer-folkehelse.pdf](#)